

**BANK SPÓŁDZIELCZY
W SUCHEDNIOWIE**

OPIS SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ W BANKU SPÓŁDZIELCZYM W SUCHEDNIOWIE

- 1. Bank Spółdzielczy w Suchedniowie jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku Polskiej Spółdzielczości.**
- 2. Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:**
 - 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
 - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
 - 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
 - 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
- 3. Zarząd Banku** odpowiada za zorganizowanie oraz prawidłowe funkcjonowanie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej we wszystkich jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku.
- 4. Rada Nadzorcza Banku** sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej oraz dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności na podstawie:
 - 1) opinii Komitetu Audytu,
 - 2) informacji Zarządu ,
 - 3) okresowych raportów Stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej,
 - 4) ustaleń dokonanych przez biegłego rewidenta,
 - 5) ustaleń wynikających z czynności nadzorczych wykonywanych przez uprawnione do tego instytucje (np. KNF, UOKIK),
 - 6) istotne z punktu widzenia adekwatności i skuteczności sytemu kontroli wewnętrznej, oceny i opinie dokonywane przez podmioty zewnętrzne, jeżeli były wydawane.

- 5. Komitet Audytu**, będący niezależną komórką Rady Nadzorczej Banku, monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej oraz audytu wewnętrznego oraz przedstawia swoje stanowisko, oceny lub rekomendacje, pozwalające na podjęcie przez Radę Nadzorczą stosownych decyzji w obszarze systemu kontroli .
- 6. System kontroli wewnętrznej Banku jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach:**
- 1) poziom I - komórki organizacyjne odpowiedzialne za podejmowanie ryzyka w trakcie działalności operacyjnej ;
 - 2) poziom II - niezależna ocena ryzyka sprawowana przez komórki organizacyjne podporządkowane Prezesowi Zarządu, pełniącemu funkcję członka zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym;
 - 3) poziom III - funkcja audytu wewnętrznego realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
- 7. W ramach systemu kontroli wewnętrznej Bank wyodrębnił:**
- 1) funkcję kontroli, na którą składają się:
 - mechanizmy kontrolne, realizowane w trakcie wykonywania transakcji itp.;
 - niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych (weryfikacja, testowanie);
 - raportowanie w ramach funkcji kontroli.
 - 2) niezależne Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej, podlegające bezpośrednio Prezes Zarządu, mające za zadanie:
 - zarządzanie ryzykiem braku zgodności , w tym identyfikowanie, ocenę, pomiar, kontrolę, monitorowanie i raportowanie o ryzyku braku zgodności;
 - dokonywanie testowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez planowe i doraźne testy w jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku, a także ocena poprawności stosowania i przestrzegania w kontrolowanych jednostkach i komórkach ustanowionych mechanizmów kontrolnych, z wyłączeniem zadań przypisanych do tego Stanowiska.
 - 3) audyt wewnętrzny sprawowany przez odpowiednie komórki Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

8. Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli w szczególności poprzez:

- 1) rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu, struktury organizacyjnej,
- 2) opis w formie matrycy funkcji kontroli powiązania celów, o których mowa w art. 9 c ust. 1 ustawy Prawo bankowe, z procesami w działalności Banku, które przez Bank zostały uznane za istotne oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

9. Umieszczenie, zakres zadań, niezależność komórki ds. zgodności.:

- 1) Komórka ds. zgodności umiejscowiona jest w schemacie organizacyjnym w pionie Prezesa Zarządu.
- 2) Szczegółowe obowiązki i zasady działania komórki ds. zgodności określa Regulaminu funkcjonowania komórki ds. zgodności w Banku Spółdzielczym w Suchedniowie.

10. Do zadań komórki zgodności należy:

- 1) Identyfikacja i monitorowanie ryzyka braku zgodności, poprzez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz wyników wewnętrznych postępowań wyjaśniających;
- 2) Współpraca z jednostkami i komórkami organizacyjnymi Banku w zakresie oceny i monitorowania ryzyka braku zgodności;
- 3) Prowadzenie rejestru naruszeń compliance;
- 4) Identyfikacja, dokumentowanie oraz ocena ryzyka braku zgodności związanego z działalnością Banku, w tym z wprowadzaniem nowych produktów oraz angażowaniem się Banku w nowe rodzaje działalności;
- 5) Ocena współpracujących z Bankiem zakładów ubezpieczeń w zakresie ryzyka braku zgodności, ryzyka reputacji i ryzyka prawnego przy współudziale kancelarii prawnej obsługującej Bank;
- 6) Współpraca z Bankiem Zrzeszającym, Spółdzielnią Systemu Ochrony oraz innymi podmiotami zewnętrznymi w zakresie wynikającym z konieczności zapewnienia zgodności;
- 7) Ocena działań podejmowanych przez Bank w zakresie rozwiązywania zgłoszonych skarg i reklamacji klientów;
- 8) Analizowanie potencjalnego wpływu reklamacji zasadnych, na wzory umów produktów bankowych, które mogą być zawierane w przyszłości oraz proponowanie mechanizmów

- ograniczających ryzyko występowania reklamacji w przyszłości;
- 9) Realizacja zadań w ramach procedury anonimowego zgłaszania informacji o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości lub naruszenia przepisów;
 - 10) Realizacja zadań z zakresu zarządzania konfliktami interesów;
 - 11) Opiniowanie materiałów reklamowych Banku (z wyjątkiem materiałów przygotowywanych przez Bank Zrzeszający);
 - 12) Monitorowanie i informowanie o bieżących zmianach w zewnętrznych przepisach prawa.
 - 13) Składanie sprawozdań dla Zarządu i Rady Nadzorczej w sprawie zarządzania w Banku ryzykiem braku zgodności w ramach SIZ;
 - 14) Działania na rzecz zapewnienia zgodności działań Banku z prawem oraz przyjętymi standardami postępowania, w tym:
 - a) ocena regulacji wewnętrznych pod kątem ryzyka braku zgodności i wewnętrznej spójności oraz wskazywanie obszarów wymagających zmiany,
 - b) przygotowywanie okresowych informacji dla Zarządu o dostosowaniu i zgodności regulacji wewnętrznych do zmian przepisów prawa zewnętrznego i wewnętrznego,
 - c) inicjowanie przeprowadzania cyklicznych szkoleń dla pracowników z zakresu przestrzegania obowiązujących w Banku norm prawnych i standardów postępowania, w tym zasad etyki,
 - d) udzielanie konsultacji w obszarze zgodności dla jednostek i komórek organizacyjnych Banku,
 - e) nadzór nad zapoznawaniem nowych pracowników z obowiązującymi regulacjami i zasadami dobrej praktyki bankowej;
 - 15) Prowadzenie i aktualizacja rejestru regulacji wewnętrznych oraz nadzór nad elektroniczną bazą regulacji wewnętrznych Banku;
 - 16) Analiza potrzeb szkoleniowych, w tym również w zakresie BHP i ochrony przeciwpożarowej oraz nadzór nad ich realizacją;
 - 17) Opracowanie planów testowania stosowania mechanizmów kontrolnych;
 - 18) Opracowanie i weryfikacja Polityki zgodności, Instrukcji zarządzania ryzykiem braku zgodności (...);

- 19) Sporządzanie Analizy ryzyka braku zgodności w zakresie wyników identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania wielkości i profilu ryzyka braku zgodności dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.
- 11. Zarząd i Rada Nadzorcza** zatwierdzają Regulamin funkcjonowania Komórki ds. zgodności.
- 12. Pracownik komórki ds. zgodności** ma zapewniony bezpośredni kontakt z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej, tzn. ma prawo zgłaszania zagadnień dotyczących zgodności Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej, a także członkom Rady Nadzorczej lub Zarządu.
- 13. Pracownik komórki ds. zgodności** uczestniczy w każdym posiedzeniu Zarządu Banku, Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu podczas omawiania zagadnień związanych z systemem kontroli wewnętrznej, zapewnieniem zgodności, audytem wewnętrznym, kontrolami zewnętrznymi lub zarządzaniem ryzykiem. Uczestnictwo pracownika komórki ds. zgodności w posiedzeniach Zarządu, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu może się odbywać z wykorzystaniem elektronicznych środków komunikacji na odległość.
- 14. W Banku funkcjonuje** szczegółowy tryb kontroli wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w komórce ds. zgodności, zapewniający niezależność i obiektywizm wypełniania przez nich zadań oraz umożliwiający zatrudnianie osób o odpowiednich kwalifikacjach, doświadczeniach i umiejętnościach. Powyższe realizowane jest poprzez prowadzenie stałego monitoringu poziomu wynagrodzeń zasadniczych pracowników komórki ds. zgodności na tle poziomu wynagrodzeń zasadniczych pozostałych pracowników Banku.
- 15. W Banku istnieją** mechanizmy chroniące pracowników komórki ds. zgodności przed nieuzasadnionym wypowiedzeniem stosunku pracy, tj. Rada Nadzorcza opiniuje zatrudnianie i zwalnianie pracowników komórki zgodności.
- 16. Zasady corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej, dokonywanej przez Radę Nadzorczą:**
- Rada Nadzorca Banku corocznie dokonuje oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o przyjęte kryteria.
- Przedmiotowa ocena dokonywana jest w formie uchwały Rady Nadzorczej w oparciu o ustanawiane przez Zarząd, przyjęte przez Radę Nadzorczą kryteria oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej m.in. na podstawie:

- 1) Informacji Zarządu Banku o realizacji zadań w ramach systemu kontroli wewnętrznej,
- 2) Ustaień dokonanych przez biegłego rewidenta,
- 3) Wyników audytu zrealizowanych przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
- 4) Raportów przedstawianych przez komórkę ds. zgodności ,
- 5) Wyników oceny rocznej Badania i Oceny Nadzorczej (BION) oraz inspekcji dokonywanej przez KNF,
- 6) Stopnia realizacji celów strategicznych Banku,
- 7) Osiągnięcia zakładanych założeń finansowych na dany rok, w tym wskaźników określonych w Umowie Systemu Ochrony,
- 8) Raportów z przeprowadzenia niezależnego monitorowania i testowania w ramach funkcji kontroli,
- 9) Istotnych z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, ocen i opinii dokonywanych przez podmioty spoza Banku.

Przy dokonywaniu oceny, Bank zwraca uwagę na poniższe kwestie:

- 1) Skuteczność działań podejmowanych w celu ograniczenia wystąpienia nieprawidłowości krytycznych i znaczących,
- 2) Ilość błędnie, nieadekwatnie zaprojektowanych mechanizmów kontrolnych ,
- 3) Skuteczność raportowania o nieprawidłowościach krytycznych i znaczących,
- 4) Ilość reklamacji i skarg od klientów Banku.

Ocena przeprowadzana jest raz w roku do końca czerwca każdego roku, a jej wyniki wysyłane są do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Z uwagi na fakt, że Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony oraz uwzględniając zapisy Ustawy o bankach spółdzielczych, trzeci poziom (tj. audyt wewnętrzny) jest realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. W związku z tym, ocena adekwatności i skuteczności trzeciego poziomu jest dokonywana przez Radę Nadzorczą Spółdzielni.

Lipiec 2024 r.